

Veiligheidsplan in Woord en beeld

Ingrijpende gebeurtenissen uitleggen aan kinderen

2019 draaiboek docenten

Copyright © 2019, TIMM Consultancy

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze opgave mag worden verveelvoudigd opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze hetzij elektronisch mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming

Draaiboek opleiding

Tijden	: 9.30 tot 17.00 uur
Trainer(s)	:Margreet Timmer
Aantal deelnemers	: 12 deelnemers
Benodigdheden	:laptop, beamer, flap-overs, stiften
Doelgroep	: HBO professionals

Cursusbeschrijving

Middels een woord en beeld verhaal (Words and Pictures, Susie Essex e.a.) kun je samen met ouders komen tot een gezamenlijk verhaal. Dit verhaal kan verschillende doelen hebben.

Zo kan het zich onder andere richten op;

- Het maken van een eenduidige uitleg van de zorgen op niveau en in taal dat leeftijdseigen is en past bij het specifieke kind,
- Eén lijn en openheid over afspraken uit het veiligheidsplan.

Wanneer er ingrijpende gebeurtenissen, zoals heftige ruzies tussen ouders, geweldssituaties, verwaarlozing, mishandeling, eigen uithuisplaatsing of die van een broer(tje) en/of zus(je) zijn in het leven van jonge kinderen maken we gebruik van prentenboeken om hen dit uit te leggen. Kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid over hun eigen situatie. Het is belangrijk dat de gebeurtenissen in het leven van het kind uitgelegd worden middels een persoonlijk verhaal. Kinderen zijn enorm trots wanneer er door de belangrijke mensen uit hun leven speciaal voor hen een boekje is gemaakt. Dit alles moet gebeuren op het niveau en in taalgebruik dat past bij het kind.

Afbeelding getekend door Mona Vrielink

Niet eenvoudig

Het is niet eenvoudig voor ouders en/of verzorgers, zelfs niet voor hulpverleners om aan kinderen uit te leggen wat er gebeurd is in het leven van het kind. Velen zijn al snel bang om het kind te veel te belasten. Ook ontbreekt het hen aan duidelijke en ook eenvoudige woorden om de gebeurtenissen uit te leggen. Wanneer blijkt dat het kind nooit uitgelegd heeft gekregen wat maakt dat hij niet meer thuis woont zal dat zelden vanuit onwil zijn geweest. Onmacht kan hieraan ten grondslag hebben gelegen. Ook ontstaat de indruk dat het kind het niet wil weten omdat het immers geen vragen stelt.

In de Words and Pictures worden de onderstaande elementen in ieder geval beschreven:

Inhoud

De volgende onderwerpen komen aanbod tijdens de trainingsdag:

- Words en Pictures, ontstaan en doel
- Belangrijke thema's; onschuldigen, ouders nemen verantwoordelijkheid
- Wat moeten kinderen ook weten
- Veiligheidsafspraken uitleggen
- Voorkomen van (her)traumatisering
- Voorbeelden en ervaringen van de docent
- Leren van elkaars verhalen en ook verbeter voorstellen geven
- Oefenen met het maken van een woord en beeldverhaal of ruimte voor casuïstiek vragen
- Immediate story (het onmiddellijke verhaal); ingrijpende gebeurtenissen, zoals een huisverbod of een uithuisplaatsing, direct uitleggen aan kinderen

Vorbereidingsopdracht:

1. Persoonlijke leerdoelen opstellen

Formuleer middels het formulier Persoonlijke doelen stellen (zie bijlage) voor jezelf één of meer leerdoelen, t.a.v. het maken van een woord en beeldverhaal waar je de komende periode mee aan de slag wilt. Bespreek de vragen met een collega en help elkaar om de antwoorden zo concreet mogelijk te maken zodat je precies weet wat je de komende tijd gaat doen en welke leervaren je meeneemt naar de training.

Mail het bestand voorafgaand aan de training naar info@timmconsultancy.nl

Benodigde tijdinvestering; 60 minuten

2. Woord en beeldverhaal

Lees het artikel van o.a. Susie Essex over het Woord en beeldverhaal. Klik op de volgende link om het artikel te openen <https://www.timmconsultancy.nl/assets/uploads/2017/05/Words-and-Pictures-vertaling-Eric-Sulkers.pdf>

En lees Hfdst. 5 Naar één gezamenlijk verhaal in woord en beeld' uit het boek : *Als er 'niets aan de hand is; een oplossingsgerichte methode bij ontkenning van kindermishandeling.*

Turnell en Essex. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.(32 pagina's)

Neem een casus mee waarin een kind behoefte heeft aan uitleg betreffende een ingrijpende gebeurtenissen in zijn/haar leven of een veiligheidsplan dat met het gehele systeem is gemaakt. Beschrijf met welk doel je een woord en beeldverhaal zou willen maken? Maak ook een geno- en/of sociogram van het systeem en neem dit mee.

Formuleer naar aanleiding van deze opdracht een aantal leervragen. Op welke onderdelen wil je feedback en welke specifieke vragen heb je? Mail dit voorafgaand aan de training naar info@timmconsultancy.nl

Benodigde tijdsinvestering; 90 minuten

3. Immediate story

Lees het volgende artikel: Parker, S. (2014). *The Immediate story.*
<http://www.spconsultancy.com.au/blog> (4 pagina's)

Benodigde tijdsinvestering; 10 minuten

Totale benodigde tijdsinvestering; 2 uur

Programma

9.30 - 10.00 Kennismaking en leerwensen doornemen

Kennismaking a.d.h.v. speelse werkvorm. De van te voren aangeleverde leerwensen worden doorgenomen.

10.00 – 11.00 Words en Pictures; Psycho-educatie,

In de inleiding wordt uitgelegd wat de plek van het verhaal in woord en beeld is binnen Veiligheidsplanning. Om het 'woord en beeld' verhaal te kunnen maken, is het belangrijk om de signalen van gevaar en veiligheid zo feitelijk mogelijk te kunnen benoemen en met ouders te kunnen bespreken. Theoretisch onderbouwing van het belang van het woord en beeldverhaal op de verwerking van traumatische gebeurtenissen wordt besproken.

- Ontschuldigen,
- Proces
- Ouders nemen verantwoordelijkheid
- Wat moeten kinderen weten
- Veiligheidsafspraken uitleggen
- Voorkomen van (her)traumatisering
- Verschil woord- en beeldverhaal en immediate story

11.00 - 12.00 Leren van voorbeelden

Bespreken van verschillende voorbeelden van de docent in situaties die aansluiten bij het werkveld van de deelnemers. De docent laat aan de hand van een casus en voorbeelden van 'verhalen in woord en beeld' zien hoe deze verhalen er in verschillende situaties eruit kunnen zien; uithuisplaatsing, veiligheidsplan i.v.m. huiselijk geweld, etc. Besproken wordt welke aandachtspunten dit oplevert voor de praktijk van de deelnemers. De docent bespreekt hoe de verhalen van invloed zijn geweest op de veiligheidsplanning en de behandeling.

12.00 - 12.30 Enthousiasmeren van ouders

Oefenen van een gesprek met ouders die weerstand hebben en het nut van het maken van een woord- en beeldverhaal niet inzien.

12.30 - 13.00 LUNCH

13.00 – 15.00 Woord en beeldverhaal maken

Oefenen met het maken van een woord en beeldverhaal en ruimte voor casuïstiek vragen

15.00 - 15.30 Immediate story

(het onmiddellijke verhaal); ingrijpende gebeurtenissen, zoals een huisverbod of een uithuisplaatsing, direct uitleggen aan kinderen

- uitleg en voorbeeld

- kort verhaal maken

15.30 - 16.30 Woord en beeldverhalen presenteren aan kinderen

16.30 - 17.00 Formuleren volgende stappen, aan de slag in de eigen praktijk

Toetsopdracht doornemen

Evaluatie training

Reflectie op eigen leerdoelen

Afsluiting

Literatuur

- Essex, S., Fox, A., Hiles, M. Luger, C., 'Words and Pictures' verhaallijn: Onmisbaar in de jeugdzorg (8 pagina's)
- Parker, S. (2014). *The Immediate story*. <http://www.spconsultancy.com.au/blog> (2010). (4 pagina's)
- Turnell, A. en Essex, S *Als er 'niets aan de hand is; een oplossingsgerichte methode bij ontkenning van kindermishandeling*. Hfdst. 5 Naar één gezamenlijk verhaal in woord en beeld'. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.(32 pagina's)

Totaal aantal pagina's: 44

PERSOONLIJKE DOELEN STELLEN

Formuleer middels onderstaand formulier voor jezelf één of meer leerdoelen, t.a.v. het maken van een woord en beeldverhaal waar je de komende periode mee aan de slag wilt. Bespreek de vragen met een collega en help elkaar om de antwoorden zo concreet mogelijk te maken zodat je precies weet wat je de komende tijd gaat doen.

Hoe tevreden ben je nu, op een schaal van 0 tot 10, over de manier waarop je in staat bent om ingrijpende gebeurtenissen (zoals mishandeling/ geweld/ verwaarlozing/ misbruik) en veiligheidsplannen aan kinderen uit kunt leggen, 0 = ik ben zeer ontevreden over de manier waarop ik dat nu doe, ik kan niet de juiste woorden vinden en voel me ongemakkelijk en 10 = ik ben zeer tevreden over de manier waarop ik dit doe, kinderen begrijpen daarna heel goed wat er gebeurd is.

0 ----- 10

Wat ik al weet, kan of doe waardoor ik deze score geef is;
Een situatie of moment waarop ik al wel eens (een beetje) hoger scoorde is (beschrijf wat jij toen deed);
Wat zou je allemaal kunnen, weten of doen als je op een 10 zou staan?;
De eerste stap richting de tien zou zijn dat ik;
Wat ik daarvoor concreet ga doen is;
Mijn leerdoelen en vragen voor de training zijn:

TOETSING

Pas het geleerde toe in een casus en maak een woord en beeldverhaal of een immediate story. Laat zien dat je alle onderdelen beschreven hebt.

Reflecteer op de wijze waarop je dit verhaal samen met ouders hebt gemaakt. Wat werkte goed en ben je tevreden over en wat ging minder goed en zou je een volgende keer anders doen? Maak een plan van aanpak voor een volgende casus.

Mail deze uiterlijk 3 weken na afloop van de training naar de docent via:

margreet@timmconsultancy.nl

Totale tijdsinvestering; 3 uur

Wat werkte goed en ben je tevreden over?
Wat ging minder goed en zou je een volgende keer anders doen?
Wat moet er een volgende keer gebeuren?
Plan van aanpak